ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

1934 Մայիս–Յունիս թիւ 5–6

էջ

Հայկական Ճեմարան

Նահապետեան Հ. Գ. — Քրիստոնէական ճարտարապետութիւն (պատմական հետազօտութիւններ) 177

— Թորամանեան Թորոս — Ճարտարապետ 241

Ծանոլլի Ուալ. Ա. — Եւսեբիոս Եմեսացւոյ եզական մեկնութիւն մը և կեղծ-կիւրեղեան հարցը 184

Քիւրտեան Յ. — Խճանկարը (mosaïque) Հայոց մօտ 193

Խմբ. (հր.) — Յովհ. Եփեսացի (եպս.) Եկեղեցական պատմութիւն . . . 211

Արտաւազդ Արքեպս. — Պատմութիւն Հալէպի քահանայից . . . 216

Գրական

Երեմեան Հ. Սիմոն. — Մ. Մինասեան. 200

Քաջարենց Հրաչ. — Աղօթք անոր՝ որ Աստուած էր և մարդ (Բ.) . . . 209

Յ. Փասքոլի. — Տօնական այգ (Թրգմ. Հ. Ա. Ղազիկեան) 210

Լեզուական

Փէչիկեան Հ. Եղիա. — Աշխարհաբարի հարցեր 221

Գրախօսական

Երեմեան Հ. Սիմոն. — «Լուրեր քաղքէն» (Գ. Գեղարքունիի) - «Մարդ Աստուածը» (Ֆ. Շոնարի) - «Ֆաուսթ» (Կէօթէի) - «Կուզիկ Պետօն» (Արսէն Երկաթի) . . . 247

Քիւրտեան Յ. — «Վկայաբանութիւն Յովհաննու Պարտիզակցւոյ և պատմութիւն հիմնարկութեան Պարտիզակի և շինութեան եկեղեցւոյ և վարժարանին» (Կարապետ քհնյ. Տ. Գրիգորեանի) 248

Թատրոն

Երեմեան Արամ. — Ռուսահայ թատրոնի պատմութիւնը 225

Զանազան

Խմբ. — Թէրզեան ընտանեաց պատմական ալբոմը 224

Յովհաննէսեան Տոքթ. Եղիա. — Քանի՞ հոգի ենք հայերս 249

Յովհաննէսեան Հ. Վահան. — Գ. Ալէմշահի նուագահանդէսը 252

Խմբ. — Տեղեկատու. — Տօնական օրեր ու հանդէսներ Մխիթարեան վարժարաններուն մէջ – Վենետիկ – Սեւր (Փարիզ) . 255

SOMMAIRE

1934 Mai-Juin numéro 5–6

p.

Académie Arménienne

Nahabédian P. G. - L'Architecture des églises (recherche historique) . 177

— Toramanian Toros - Architecte . 241

Zanolli Prof. Almo. — Una interpretazione caratteristica di Eusebio Emeseno e la questione del Pseudo-Cirillo . 185

Kurdian H. — La Mosaïque chez les Arméniens 193

Réd. — «Histoire ecclésiastique» de Jean d'Ephèse (fragments traduits). . 211

Mgr. Ardavast. — Histoire des prêtres d'Alep 216

Littérature

Erémian P. S. — M. Minassian . 200

Katcharentz H. — Prière (poésie) . 209

Pascoli G. — Alba festiva (trad. par Ghazikian P. A.) 210

Linguistique

Paitchikian P. E. — Etudes sur la langue moderne (arménienne). . . 221

Recensions

Erémian P. S. — «Des nouvelles de la ville» (par Kévork Kégharkouni). — «L'homme-dieu» (par F. Chaunar). — «Faust» (version). — «Bédo le bossu» (par Arsène-Yergath) 247

Kurdian H. — «Martyrologie de Jean de Bardizag et histoire de la fondation de Bardizag etc... (par le prêtre G. Krikorian) 248

Théâtre

Erémian Aram. — Histoire du théâtre des Arméniens en Russie . . 225

Divers

Réd. — L'Album historique de la Famille Tersian 224

Hovhannessian Doct. E. — Statistique (des Arméniens) 249

Hovhannessian P. V. — Le Concert du prof. K. Alemchah 252

Réd. — *Déghégadou.* — Fêtes dans les Collèges des Mékhitharistes, Venise - Sèvres (Paris) 255

ՄԱՅԻՍ – ՅՈՒՆԻՍ ԹԻՒ 5 – 6

ԲԱԶՄԱՎԷՊ

ՀԱՆԴԻՍԱՐԱՆ

ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ – ԳՐԱԿԱՆ – ԳԻՏԱԿԱՆ – ԲԱՐՈՅԱԿԱՆ

1843-1934

ՀԱՏ. ՂԲ ՌՅՁԳ-ՌՅՁԴ

ՎԵՆԵՏԻԿ Ս. ՂԱԶԱՐ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՃԵՄԱՐԱՆ

ՔՐԻՍՏՈՆԷԱԿԱՆ ՃԱՐՏԱՐԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ

ՊԱՏՄԱԿԱՆ ՀԵՏԱԶՕՏՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՏԱՃԱՐԻ ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՀԱՄԱՁԱՓ ԳՄԲԷԹԸ

(Շար. տես «Բազմավէպ» 1933, էջ 241)

«Բազմավէպ»ի մէջ լոյս տեսած մեր յօդուածաշարքին, ընդհանուր ամփոփումն և եզրակացութիւնը կը պարզենք հետեւեալ յօդուածով։

Մենք, ինչպէս մտադրած էինք, ջանացինք պատմական հետազօտութիւններով առաջնորդել մեր ընթերցողը կեդրոնական գմբէթի կազմութեան. և ընդդէմ այլ և այլ ազգերու գիտնականներու ցուցադրած փաստերուն, մենք ուզեցինք ապացուցանել որ կեդրոնական գմբէթը նախապէս կազմուած է հայ քարագործներու ճարտարագիտութեամբ, և տեղական է։

Աոիթ ունենալով վերջերս բանախօսելու սոյն նիւթին շուրջ Վենետկոյ Աթէնէին մէջ՝ հոն եւս ջանացինք ընդհանուր գմբէթի խկութիւնը կամ ինքնութիւնը սահմանել, պարզելով թէ գմբէթ բառանունը, ինկապէս մարդկային ուղեղի գիւտ մը չէ, որպէսզի կարելի ըլլայ ընծայել այս կամ այն ազգին։ Անիկա բնազդով այս կամ այն ազգին... առած է նախապատմական ժամանակներէ՝ ամէն ազգերու մէջ։ Քարայրմանակներէ առաջին անգամ դուրս ելլող մարդիկ, օրինակ առին եւ հետեւեցան այն ամենայն բանի, զոր բնութիւնն իրենց կ՚ընծայէր։ Տարակոյս չկայ որ մարդերէն առաջ, անասուններն ըստ իրենց տեսակին եղած են ճարտարապետներ, սարդը իր ոստայնով, մեղուն իր բջիջներով, թռչուններն իրենց բոյներով, ձկնիկ մը իր ճարտարաշէն բոյնով (Epinoche)։ Իսկ գալով գմբէթին, անոր առաջնութիւնը պէտք է տալ ջրշուններուն – որոնք օրինակ եղան լճերու բնակիչներուն, ինչպէս եղան, չորոր Հելուետացիք, որոնց ցիցերու

digitised by